

Intensivering 2022-2025

In onderstaand overzicht staan de opgaven waarvoor wij aanvullende middelen beschikbaar stellen. Het betreffen opgaven die niet binnen bestaande budgetten opgelost kunnen worden of waar dit onwenselijke consequenties heeft. We stellen voor deze opgaven op te lossen door het beschikbaar stellen van extra beleidsmiddelen hiervoor. We lichten alle punten afzonderlijk toe.

Intensivering	Deel-programma	I/S	2022	2023	2024	2025
1. Klachtbehandeling Stadsontwikkeling	divers	S	22	22	22	22
2. Verkeersmeldingen/vragen Loket Verkeer	divers	S	36	36	36	36
3. Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie	1.2	I	550			
4. Geluidswal A7 Buitenhof	1.2	I	400			
5. Fietsparkeren	1.2	S				600
6. Kamerverhuur stelsel en illegale kamerverhuur	divers	S	324	324	324	324
7. Gebied stedenbouwkundige	divers	S	29	29	29	29
8. Adequaate management VTH	1.3	S	56	56	56	56
9. Implementatie omgevingswet	1.3	I	1.133			
10. Beleidsmedewerker milieu	divers	S	29	29	29	29
11. Capaciteit BAG / jaarlijkse mutatie detectie	divers	S	120	120	120	120
12. Extra capaciteit toetsing werkzaamheden ZRW	2.1	I	103	103	103	
Extra capaciteit toetsing werkzaamheden ZRW	4.2	I	-103	-103	-103	
13. Onderhoud openbare ruimte - gebiedsteams	2.1	S	400	p.m.	p.m.	p.m.
14. Vervanging en groot onderhoud openbare ruimte	2.1	I				365
Vervanging en groot onderhoud openbare ruimte	2.1	S				292
15. Erfgoed	2.1	I	225			
16. Onderhoud openbare - veranderde instroom	2.1	S	300	720	1.010	1.330
17. Visie Stadspark onderhoudsniveau	2.1	S	100	100	100	100
18. Dierenwelzijnsnota	2.1	I	75	p.m.	p.m.	p.m.
19. Top-X Aanpak jongeren hardnekkige criminele leefstijl en ernstige problematiek	divers	I S	63	478	478	478
20. Ketenregisseur veiligheid en zorg	divers	I	138	138	138	138
21. Handhavingsteams openbare ruimte - jeugd	2.2	S	240	240	240	240
22. Cameratoezicht	2.2	I	325			
Cameratoezicht	2.2	S	100	100	100	100
23. Verhuurdersinspectie	2.2	I	425	425		
24. Organisatie DMO	divers	S	600	600	600	600
Organisatie DMO	divers	I	90			
25. Vervanging SW sleutelfunctionarissen	3.1	S	298	303	246	642
Vervanging SW sleutelfunctionarissen	3.1	S	-298	-303	-246	-642
26. Basisbaan	3.1	I	217	707		
Basisbaan	3.1	I	-217	-707		
27. Vroegsignalering	3.1	I	430	-60	-125	-245
28. Bijzondere bijstand / individuele inkomensvoet	3.1	S	460	210		
Bijzondere bijstand / individuele inkomensvoet	3.1	S	-460	-210		
29. Structuur Sport050	divers	S	249	p.m.	p.m.	p.m.
30. Onderzoek en uitwerking nieuw muziekcentrum	divers	S	534	882	1.000	1.110

31. Positief opgroeien	3.2	S	100	p.m.	p.m.	p.m.
Positief opgroeien	3.2	S	-100	p.m.	p.m.	p.m.
32. Jeugdhulp	3.3	S	6.600	5.800	4.900	4.900
33. Voorgenomen bezuiniging taken GGZ	3.3	I	300			
34. Zorgkosten WMO (volume)	3.3	S	909	1.189	1.199	1.199
Zorgkosten WMO (overig)	3.3	S	1.618	2.026	1.962	1.914
35. Financiering voorzieningen (niet volledig uit GON)	3.3	S	152	152	152	152
36. Accommodatiebeleid	3.3	S	50	110	110	110
37. Meerschapp Paterswolde	3.4	S	75	75	75	75
38. Herontwikkeling Kardinge – verlenging gebruik	3.4	I	176	176	-574	
39. Actualisatie MJOP Sportvastgoed	3.4	I	300			
40. Co-investeringsfonds sportaccommodaties	3.4	S		200	200	200
41. Kardinge plankosten	3.4	I	300			
42. Nulscenario Oosterpoort	3.5	S				6.000
Nulscenario Oosterpoort	3.5	I				-6.000
43. 350 jaar Groningen ontzet	3.5	I	150			
44. Taakstelling evenementen	3.5	S	49	49	49	49
45. Personele capaciteit SPOT	3.5	S	300	300	300	300
46. Martiniplaza	3.5	S	130	300	330	525
47. Beschermd wonen	4.1	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
48. Taakstelling publieke dienstverlening	4.1	S	180	p.m.	p.m.	p.m.
49. Generatiepact	4.2	S	295	365	345	285
50. Financiering gebiedsteaminzet	4.2	S	260	260	260	260
51. Niet realiseren hervorming subsidies	4.2	S	500	500	500	500
52. Niet realiseren hervormingen	divers	S	1.275	1.275	1.275	1.275
53. Organisatie Programma Wijkvernieuwing / Gebiedsgericht werken	4.2	S	450	450	450	450
54. Uitstel reclamebelasting	4.3	I	150			
55. ICT reservering	4.4	S	1.850	875	1.350	1.350
56. Digitale dienstverlening	4.4	S		300	300	300
57. ICT faciliteiten	4.4	S	300	300	300	300
58. Uitvoering motie schoonmaak	4.4	S		117	700	732
59. Niet realiseren dekkingsgraad tarieven	4.4	S	380	380	380	380
			23.742	19.438	18.720	20.980

1. Klachtbehandeling Stadsontwikkeling

Door toename van het aantal en de complexiteit van klachten is een te grote druk op de bestaande capaciteit voor klachtenafhandeling ontstaan. Voor uitbreiding van de formatie is 22 duizend euro structureel nodig.

2. Verkeersmeldingen/vragenafhandeling Loket Verkeer

De druk op het loket Verkeer en de afhandeling van meldingen is in de afgelopen jaren toegenomen. Oorzaken zijn dat door onze open houding richting inwoners en bedrijven het aantal vragen, verzoeken en klachten toeneemt. Ook het grotere areaal en meer inwoners door de gemeentelijke herindeling zorgen voor een toename. Daarnaast heeft het toenemende gebruik van social media en de toegankelijkheid van de gemeentelijke website de drempel voor meldingen flink verlaagd. Om de druk op de beschikbare personele capaciteit en daarmee lange afhandelingstermijnen te voorkomen is uitbreiding van het loket nodig. We stellen 36 duizend euro vanaf 2022 hiervoor beschikbaar.

3. Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie

Naar verwachting wordt dit najaar een nieuwe Mobiliteitsvisie voor Groningen vastgesteld. Daarin beschrijven we de belangrijkste keuzerichtingen op het gebied van bereikbaarheid, ruimtelijke ordening, duurzaamheid en leefbaarheid en de onderlinge samenhang daarin. Een uitstekende leefkwaliteit staat voorop en daarmee het terugdringen van het autoverkeer in de openbare ruimte. De inzet is gericht op het laten groeien van ruimte efficiënt, schoon en gezond vervoer, waarbij lopen en fietsen optimaal wordt gefaciliteerd. De Mobiliteitsvisie beschrijft hoe een toekomstbestendig verkeersnetwerk er in Groningen uit moet komen te zien, inclusief de rol van het OV, ketenmobiliteit en deelmobiliteit. Om te komen tot de uitvoering van het voorgaande, stellen we in 2022 het Uitvoeringsprogramma op basis van de visie op. Drie belangrijke aspecten uit de visie dienen te worden uitgewerkt: de Doorwaadbare stad, Routekaart OV 2040 en Deelmobiliteit. We stellen hiervoor 550 duizend euro in 2022 beschikbaar.

4. Geluidswal A7 Buitenhof

In april 2021 heeft de raad de motie 'Rust voor de Buitenhof' aangenomen. Uit onderzoek blijkt dat met een geluidswal ter hoogte van de Buitenhof in combinatie met een geluidsscherm een belangrijke structurele verbetering kan worden bereikt voor een aanzienlijk deel van de Buitenhof. De investeringskosten zijn 400 duizend euro incidenteel.

5. Fietsparkeren

In de Begroting 2021 is aanvullend 600 duizend euro voor het realiseren van voldoende parkeergelegenheid in de binnenstad toegekend. Per abuis zijn deze middelen niet structureel maar incidenteel in de meerjarenbegroting verwerkt. Hierdoor zou er vanaf 2025 een knelpunt van 600 duizend euro ontstaan. Dit herstellen we nu door de middelen vanaf 2025 structureel op te nemen.

6. Uitvoering kamerverhuurstelsel / illegale verhuur

In 2019 had Groningen de primeur in Nederland met het kamerverhuurstelsel. Wij waren de eerste gemeente die dit stelsel heeft ingevoerd. Uit evaluatie van de invoering van dit stelsel en in vergelijking met andere studentensteden volgt dat de huidige middelen een gedegen aanpak bemoeilijken. Groningen heeft relatief de grootste kamerverhuurmarkt ten opzichte van andere studentengemeenten, maar heeft qua capaciteit op uitvoering en handhaving relatief weinig capaciteit. We stellen 324 duizend euro vanaf 2022 beschikbaar voor de personele capaciteit.

7. Gebied stedenbouwkundige

In 2015 is het Atelier StadsBouwMeester opgericht (ASBM). Het ASBM moet richting geven aan de uitvoerende ontwerpteamen en met de programmaleiders goede, scherpe integrale kaders stellen voor nieuwe ontwikkelingen. Binnen dit ASBM zijn vier gebied stedenbouwkundigen (3,6 fte) werkzaam. De gebied stedenbouwkundigen zijn ieder belast met de stedenbouwkundige coördinatie van ontwikkelingen binnen een gedefinieerd gebied van de gemeente Groningen. We zien een toename in complexiteit en urgentie van de opgaven. Daarmee ontstaat druk op de personele capaciteit. We stellen 29 duizend euro beschikbaar voor extra capaciteit.

8. Adequate managementsturing Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH)

Afdeling VTH is een uitvoerende afdeling. In 2015 is vanwege de overheveling van de basismilieutaken naar de Omgevingsdienst Groningen (ODG) een bezuiniging vastgesteld om het aantal teams te verkleinen van 4 naar 3 teams. Intussen is de span of control van de teams binnen VTH aanzienlijk groter geworden en niet kleiner. Hier spelen de herindeling met Haren, de versterkingsopgave, de Omgevingswet en de enorme bouwopgave van de gemeente Groningen allemaal een rol in. We stellen 56 duizend euro vanaf 2022 beschikbaar voor het verbeteren van de managementsturing.

9. Implementatie Omgevingswet

We hebben in 2017 afgesproken om jaarlijks te bekijken wat de bijstelling van de financiële middelen moet zijn. De Omgevingswet (Ow) treedt vooralsnog in werking op 1 januari 2022. Er zijn landelijk nog diverse knelpunten, waarvan de invoeringskosten en de werking van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) de 2 belangrijkste zijn. Deze knelpunten hebben ertoe geleid dat er uitstel van de invoering van de Ow is tot 1 juli 2022. Het jaar 2022 zal een transitiejaar worden. Na de invoering van de Ow houdt het nog niet op. De focus voor de invoeringsdatum ligt op datgene wat echt moet. Het landelijke gedeelte van het DSO voorziet nog slechts in een beperkte basis, die in de loop van de jaren uitgebreid zal worden. Voor de gemeente zullen nieuwe werkwijzen, nieuwe werkprocessen erin geslepen moeten worden. In 2022 is hiervoor incidenteel 1,13 miljoen euro nodig.

10. Beleidsmedewerker milieu

In de Omgevingsplannen moeten natuur en milieuaspecten nadrukkelijk een plek krijgen. Dit vraagt om beleidsmatige input met kennis van natuur en milieu. We stellen 29 duizend euro beschikbaar vanaf 2022.

11. Uitvoering en beheer BAG - mutatiedetectie

De BAG is een registratie die onderdeel uitmaakt van het stelsel van Basisregistraties. Alle registraties binnen dit stelsel moeten wettelijk verplicht worden uitgevoerd en beheerd. In Nederland wordt de komende jaren toegewerkt naar één samenhangende objectenregistratie. Hierbij worden de registraties met een vastgoedcomponent zoveel mogelijk samengevoegd tot één registratie. Het toewerken naar één samenhangende objectenregistratie vergt extra capaciteit. Daarnaast is het wettelijk verplicht om op de registraties een mutatiedetectie uit te voeren. We stellen voor 120 duizend euro beschikbaar te stellen vanaf 2022.

12. Extra capaciteit toetsing werkzaamheden zuidelijke ringweg

De werkzaamheden aan de Zuidelijke Ringweg worden uitgevoerd conform een zogenaamd UAV-GC contract. In dit contract zijn, ook door de gemeente Groningen, eisen gesteld aan ontwerp en uitvoering (Design & Construct). Toetsing van zowel het ontwerp als de uitvoering vindt plaats op basis van deze eisen. In de afgelopen jaren is gebleken dat de aannemer Combinatie Herepoort moeite heeft om aan de gestelde eisen te voldoen en dat wij daar forse inzet op hebben moeten plegen. Nu, met de overeengekomen Vaststellingsovereenkomst (VOK), vraagt dit ook om herijking van onze toets inzet. Uitgangspunt van de VOK is namelijk 'contract is contract'. Het is noodzakelijk om (tijdelijk) extra toets capaciteit (schaal 9) in te zetten zodat de vereiste kwaliteit beter geborgd wordt en er achteraf substantieel minder discussiepunten zijn. De extra kosten bedragen van 2022 tot en met 2024 103 duizend euro per jaar. We willen deze kosten dekken uit het in de algemene bestemmingsreserve gereserveerde bedrag voor de extra kosten voor kabels en leidingen als gevolg van de verlegging riolering in verband met Aanpak Ring Zuid. De kosten van 103 duizend euro in 2022 t/m 2024 worden gedekt uit de ABR.

13. Onderhoud openbare ruimte – gebiedsteams

De druk op de openbare ruimte neemt steeds verder toe, en daarmee ook de benodigde inspanning voor beheer en onderhoud van die openbare ruimte. Het budget voor beheer en onderhoud is hierin niet meegegroeid. Tegelijk is bij de totstandkoming van de gebiedsteams vanaf 2015 voor de dekking van gebiedsgericht werken een bijdrage geleverd vanuit beheer en onderhoud. De bedoeling was dit bedrag via gebiedsteams te blijven inzetten voor groot onderhoud van de openbare ruimte. In de praktijk worden deze middelen veelal ingezet voor projecten in de fysieke leefomgeving, anders dan beheer en onderhoud. Daarmee is het totaalbudget voor beheer en onderhoud onvoldoende om het huidige afgesproken niveau van onderhoud te kunnen blijven garanderen, en de benodigde werkzaamheden te kunnen uitvoeren ten behoeve van groenonderhoud/bomen en onderhoud van wegen en speelplekken. Om het huidige BORG-niveau te kunnen blijven realiseren is in 2022 een bedrag nodig van 400 duizend euro. De impact voor 2023 en volgende jaren wordt onderzocht.

14. Vervangingsinvesteringen en groot onderhoud

Een aantal voorzieningen in de openbare ruimte is versleten en moet de komende jaren worden vervangen en/of er moet groot onderhoud worden gepleegd. Het gaat dan bijvoorbeeld om bruggen, openbare verlichtingskabels, speeltoestellen, verhardingen, bomen en oeverbeschoeiingen. Het reguliere onderhoudsbudget is niet toereikend voor dekking van de kapitaallasten die met deze investeringen zijn gemoeid. In het bedrag voor bomen zit ook de herplant als gevolg van essentaksterfte, kastanjeziekte en stormschade opgenomen. Jaarlijks bij het opstellen van de begroting brengen we in beeld wat de benodigde middelen voor de komende 4 jaar zijn. We stellen 292 duizend euro beschikbaar vanaf 2025, daarnaast stellen we 365 duizend euro incidenteel beschikbaar in 2025.

15. Erfgoed

In 2021 is begonnen met de borging van de panden met een potentiële monumentenwaarde in het gebied van de oude gemeente Groningen. Deze vallen nu nog onder de bescherming van de provinciale omgevingsverordening, maar na vaststelling van het bestemmingsplan 'Gebouwd Erfgoed' vervalt deze bescherming. We stellen 225 duizend euro beschikbaar in 2022.

16. Onderhoud openbare ruimte – veranderde instroom

Het teruglopen van het aantal SW medewerkers in het beheer en onderhoud van onze gemeente vloeit voort uit de Participatiewet en vraagt om alternatieve capaciteit om het BORG niveau op peil te houden. Mede omdat de inleenvergoeding voor SW medewerkers voor het beheer en onderhoud altijd relatief laag was, leidt alternatieve capaciteit met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt tot meer kosten. De uitstroom SW vervangen we voor 50% met mensen uit de doelgroep en voor 50% door reguliere onderhoudsmedewerkers. We stellen 300 duizend euro beschikbaar in 2022 oplopend tot 1,33 miljoen euro in 2025. Deze opgave heeft een relatie met hervorming 6 Inzet activeringsmiddelen t.b.v. oplopende onderhoudskosten openbare ruimte door veranderde instroom mensen met afstand tot de arbeidsmarkt".

17. Visie Stadspark onderhoudsniveau

Voor de verhoging van het onderhoudsniveau van het Stadspark van C (matig) naar B (voldoende) is structureel 100 duizend euro nodig.

18. Dierenwelzijnsnota

Er wordt gewerkt aan een dierenwelzijnsnota welke we eind dit jaar aan de raad zullen voorleggen. We stellen voor om voor een drietal projecten 75 duizend euro beschikbaar te stellen. Op een later moment zullen we terugkomen op de structurele beheerskosten van het dierenwelzijn.

19. Top-X aanpak jongeren met hardnekkige criminele leefstijl en ernstige problematiek

Landelijk is de noodklok geluid over de toename van zware geweldsdelicten onder jongeren. In Groningen zien we ook een toename. Dit noodzaakt om nu stevig te investeren in deze jongeren voordat ze verder afglijden in de criminaliteit. Daarom willen we een Top-X aanpak ontwikkelen. De opstartkosten in 2022 zijn 63 duizend euro en vanaf 2023 zijn de structurele kosten van de Top-X aanpak 478 duizend euro.

20. Ketenregisseur voor effectieve verbinding veiligheid en zorg

De onderlinge beïnvloeding tussen de werkvelden openbare orde & veiligheid en maatschappelijke ondersteuning & zorg is sinds de decentralisaties zeer sterk, maar in de praktijk lukt het nog lang niet altijd om verbinding en samenwerking te realiseren. Om de tegenstellingen op het snijvlak van veiligheid en zorg te overbruggen én doorslaggevende factoren te vinden voor een succesvolle samenwerking is een ketenregisseur Veiligheid en Zorg nodig. De structurele kosten vanaf 2022 bedragen 138 duizend euro.

21. Handhavingsteams openbare ruimte - jeugd

De uitbreiding van boa-capaciteit met de taakspecialisatie jeugd is noodzakelijk. De jeugdboa's worden ingezet om jeugdgroepen goed in beeld te brengen, de groepsdynamieken te analyseren en om gerichte interventies te kunnen doen in een integrale aanpak met ketenpartners. Het versterkt onze signalering- en interventiemogelijkheden ten aanzien van problemen, door professionals die op straat werken en die in direct contact staan met jongeren en omwonenden. Deze inzet geeft ook de moderne wijkenaanpak de nodige stevigheid. Daarom stellen we 240 duizend euro vanaf 2022 beschikbaar voor de capaciteit van de handhavingsteams.

22. Cameratoezicht

De cameratoezichtruimte, die op dit moment nog is gehuisvest in het politiegebouw, wordt in 2023 beëindigd. Goed zicht op verstoringen van de openbare ruimte is een belangrijke voorwaarde voor succes in de rest van de veiligheidsketen. We willen hiervoor een gemeentelijke cameratoezichtruimte en Driehoekskamer inrichten. We stellen incidenteel 325 duizend euro beschikbaar in 2022 en 100 duizend euro vanaf 2023.

23. Verhuurdersinspectie

Voor de aanpak misstanden in de verhuursector van kamers en appartementen richten we ons op intensieve controle en handhaving van een geselecteerde groep vastgoedbezitters in combinatie met een integraal ondermijningsonderzoek in samenwerking met het RIEC. Het project heeft een looptijd van twee jaar. Na afloop van deze periode wordt een evaluatie opgesteld om te beoordelen of verlenging en/of het structureel maken van de aanpak aan te bevelen is. We stellen 425 duizend euro beschikbaar in 2022 en 2023.

24. Organisatie DMO

Een transformatie in het sociaal domein is nodig om de in de begroting opgenomen taakstellingen op de zorgkosten te kunnen realiseren. Vorig jaar heeft een extern deskundige onderzoek gedaan naar hoe de directie Maatschappelijke ontwikkeling er over 5 jaar uit moet zien. In de begroting 2021 zijn hiervoor aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Hiermee is een eerste slag gemaakt naar meer programma gestuurd werken, het operationaliseren van opgaven en het boeken van resultaten. Maar we zijn er nog niet. Om in control te komen is extra ondersteuning nodig. Voor een deel omdat de incidentele inzet bij zorgkosten in control langer nodig is en voor een deel om nieuwe taken goed uit te kunnen voeren. Specifiek gaat het om nieuwe taken bij de inkoop van jeugdzorg en de inzet van inzet contractmanagement en monitoring en informatie. Daarnaast is er een tijdelijke behoefte aan een directie strateeg en extra inzet op rechtmatigheid. We verwachten een deel van de middelen te kunnen vinden binnen bestaande programma's en verwachten een deel van de kosten te kunnen dekken uit externe geldstromen (bijvoorbeeld corona ondersteuningsmiddelen en aanvullende middelen voor de uitvoering van de jeugdzorg). Hiermee kunnen echter niet alle opgaven opgevangen worden. Per saldo resteert een structurele opgave van 600 duizend euro vanaf 2022 en een incidentele opgave van 90 duizend euro in 2022.

25. Vervanging SW sleutelfunctionarissen

In het beschutte bedrijf worden circa 47 sleutelfuncties ingevuld door SW-medewerkers. Het gaat om functies als werkleider, begeleider, onderhoudsmedewerker, magazijnmedewerker en ondersteuningsfuncties. De oude SW wordt afgebouwd en de nieuwe instroom bevat minder potentie. Op termijn zijn er geen SW-medewerkers meer beschikbaar voor deze functies, waardoor we deze functies ambtelijk in moeten vullen. In de periode 2022 – 2026 zullen 21 medewerkers vervangen moeten worden. Dit leidt tot een opgave van bijna 300 duizend euro in 2022 oplopend naar ruim 750 duizend euro in 2026. In de begroting 2021 zijn hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld voor de periode 2021-2024. Daarbij was echter nog geen rekening gehouden met de sleutelfunctionarissen die voor 2021 zijn vervangen. De kosten hiervan waren incidenteel gedekt. Deze kosten en de kosten na 2024 zijn structureel meegenomen in de opgave. De kosten kunnen worden gedekt uit de beschikbare middelen voor de SW en nieuwe doelgroepen. Deze ruimte ontstaat doordat het subsidietekort op de SW de komende jaren afneemt als gevolg van de afname van het aantal SW'ers.

26. Basisbaan

In maart 2020 zijn we in Groningen gestart met het experiment basisbaan. Het doel van deze banen is om extra werkgelegenheid te creëren voor mensen die op een andere manier geen kans maken op een betaalde baan. Er is enige vertraging geweest bij de start van het experiment en door de Corona crisis is er verdere vertraging ontstaan. Om deze redenen is het voorstel om het experiment te verlengen t/m 2023 en in deze periode het beoogde aantal van 50 basisbanen te realiseren. Het tekort t/m 2023 bedraagt 924 duizend euro en wordt gedekt door verwachte REACT-EU gelden.

27. Vroegsignalering

Door invoering van de nieuwe wet schuldhulpverlening moet ook de gemeente Groningen de vroegsignalering inrichten. Door een toename van het aantal deelnemende organisaties verwachten we de komende tijd een forse stijging in het aantal signalen en daarmee in de benodigde uitvoeringskosten (4 fte + uitvoeringsbudget). Totaal komt dit neer op 430 duizend euro waarvoor geen dekking aanwezig is. Vanuit het Rijk worden hier geen extra middelen voor beschikbaar gesteld, uitgangspunt is dat deze kosten zichzelf terugverdienen. De verwachting is inderdaad dat deze lasten zichzelf gaan terugverdienen met een besparing op de lasten van de schuldhulpverlening, hier zal echter wel enige tijd overheen gaan voor we dit voordeel gaan realiseren. We stellen in 2022 430 duizend euro beschikbaar. In 2023 dalen de kosten met 60 duizend euro en dit loopt op tot lagere kosten van 245 duizend euro in 2025.

28. Bijzondere bijstand / individuele inkomenstoelage

We verwachten voor de komende jaren een toename van de uitgaven aan bijzondere bijstand en individuele inkomenstoelage. Deze prognose wordt deels beïnvloed door de verwachte toename van de doelgroep als gevolg van de coronacrisis. Hoe het beeld zich na 2023 ontwikkelt is zeer onzeker, we kijken om die reden niet te ver vooruit.

De stijging van het gebruik van de individuele inkomenstoelage lijkt te zijn afgevlakt, voor 2022 en 2023 wordt nog wel jaarlijks een tekort van 170 duizend euro verwacht. Ook bij de maaltijdvoorziening verwachten we een groei van 10% van het aantal cliënten, wat neerkomt op een stijging van de lasten in 2022 en 2023 van 40 duizend euro. Als gevolg van een hogere huisvestingstaakstelling in 2021 verwachten we dat de uitgaven aan aanvullende bijstand voor vergunninghouders in 2022 weer gaat toenemen. Het tekort voor 2022 wordt ingeschat op 120 duizend euro. Tenslotte wordt in 2022 een tekort van 130 duizend euro op de uitvoering van het beschermingsbewind verwacht. De invoering van het nieuw beleid in 2018 waarbij we zelf beschermingsbewind als dienst aanbieden, heeft geleid tot een sterke afname van uitgaven maar minder dan gedacht. De redenen zijn de verlate ingangsdatum van de 'nieuwe' beleidsregels, de hardheidsclausule, de verhuizers, de klanten van Haren en Ten Boer en de lange wachttijden bij de rechtbank. We onderzoeken de mogelijkheden om deze tekorten op te vangen door gedeeltelijke inzet van armoedemiddelen en verwachte extra rijksmiddelen voor bijzondere bijstand vanuit het steun en herstelpakket corona.

29. Structuur Sport050

Na een reorganisatie in 2016 waarbij Sport050 is teruggegaan van 14 naar 6 leidinggevenden merken we in de praktijk dat er te weinig sturing aanwezig is om de dagelijkse gang van zaken goed te laten verlopen. De dienstverlening staat hierdoor onder druk. Voor verbetering van de dienstverlening is het noodzakelijk drie extra leidinggevenden aan te stellen. We stellen hiervoor 249 duizend euro beschikbaar in 2022.

30. Nieuw muziekcentrum – onderzoek en uitwerking

Het opstellen van de kadernota inclusief een financieringsplan voor het nieuwe muziekcentrum wordt naar verwachting afgerond in de eerste helft van 2022. Voor de fase daarna worden extra kosten verwacht voor plankosten, fundraising en Leerwerk. We stellen hiervoor 534 duizend euro beschikbaar in 2022, 882 duizend euro in 2023, 1 miljoen euro in 2024 en 1,11 miljoen euro in 2025.

31. Positief opgroeien

Kind aan Huis is een programma waarbij kinderen en jongeren een dagdeel, weekend of andere periode terecht kunnen bij vrijwillige gastgezinnen. Het zijn kinderen/jongeren die komen uit gezinnen waar sprake is van: armoede, ziekte, een verslaving of een beperking, sociaal isolement, een (v)chtscheiding. Maar ook jonge vluchtelingen die alleen naar Nederland gekomen zijn, kunnen behoefte hebben om even uit huis te zijn. De structurele kosten zijn 100 duizend euro. De afgelopen periode is dit programma gedekt uit het Oranjefonds. De bijdrage van het Oranjefonds stopt eind 2021. Binnen het budget positief opgroeien is geen ruimte de kosten te dekken. We stellen vanuit de middelen van het corona-herstelplan 100 duizend euro hiervoor beschikbaar in 2022.

32. Jeugdhulp

De opgave zorgkosten jeugd heeft een aantal oorzaken. Om de kosten van jeugdhulp terug te dringen zijn, onder de noemer acceleratie projecten WIJ, de afgelopen jaren diverse maatregelen genomen en als gevolg daarvan taakstellingen ingeboekt. Inmiddels is duidelijk dat de maatregelen een positief effect hebben op de kosten, maar per saldo leiden ze vooral tot een demping van de kostenstijging in plaats van de kostendaling die verwacht werd. Zonder deze maatregelen waren de kosten van jeugdhulp hoger uitgevallen. De verwachting is dat als gevolg van de maatregelen de kosten de komende jaren zullen dalen, maar niet in de omvang die vooraf was ingeschat. Voor 2022 en verder bedraagt de totale taakstelling acceleratie WIJ 9,5 miljoen euro per jaar. Op basis van de realisatie tot nu toe wordt deze taakstelling verlaagd met respectievelijk 3,0 miljoen euro in 2022 en 2,1 miljoen euro vanaf 2023.

Een van de succesvolle maatregelen is de invoering van de ondersteuner jeugd en gezin (OJG) bij huisartsen. Ondanks de inzet van de OJG vallen de zorgkosten via de huisarts structureel 1,7 miljoen euro hoger uit dan eerder verwacht. Zonder de inzet van de OJG was deze kostenstijging hoger geweest.

Voor 2022 en de jaren erna is een structurele besparing van 1,0 miljoen euro ingeboekt in verband met de nieuwe inkoop jeugdhulp. Vanaf 2024 wordt nog steeds verwacht dat deze besparing netto kan worden gerealiseerd. Voor de jaren 2022 en 2023 wordt geen netto-besparing verwacht als gevolg van noodzakelijke investeringen en aanloopkosten binnen de nieuwe inkoop jeugd, waardoor de taakstelling voor 2022 en 2023 met 1,0 miljoen euro naar beneden moet worden bijgesteld.

Tot slot zijn de zorgkosten 2020 hoger uitgevallen dan het niveau waarop de begroting 2021 gebaseerd was. Een deel van deze kostenstijging is structureel en werkt door in de loon-prijscompensatie. Dit heeft een nadelig effect op de zorgkosten van 0,9 miljoen euro in 2022, 1,0 miljoen euro in 2023 en 1,1 miljoen euro vanaf 2024.

33. Voorgenomen bezuinigingen wettelijke taken GGZ

In 2019 is een hervorming van 300 duizend euro opgenomen voor het heroverwegen van het takenpakket van de GGZ (Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg) om een besparing van 5% te realiseren. Deze taakstelling is nog niet structureel ingevuld. Hierover hebben we onlangs een zienswijze bij de begroting 2022 van de GR PG&Z voorgelegd aan de raad. Eind 2021 moet blijken of invulling vanaf 2022 haalbaar is. Vooralsnog houden we er rekening mee dat de taakstelling in 2022 niet wordt ingevuld.

34. Zorgkosten WMO

Op basis van het beschikbare budget en verwachte meerjarige ontwikkeling van de zorgkosten Wmo verwachten we de komende jaren een oplopend tekort. Het grootste verschil komt door de tariefstijging huishoudelijke hulp vanaf 2021, volumestijgingen in 2022 en enkele knelpunten bij Wmo oud.

Voor het volume effect is rekening gehouden met de volumegroei 2022, gebaseerd op de populatieontwikkeling. In de begroting 2021 was alleen voor 2021 rekening gehouden met een volumestijging. De overige effecten ontstaan vooral door:

- Doorwerking hogere tarieven huishoudelijke hulp vanaf 2021 (nadeel 1 miljoen euro);
- Het niet realiseren van de uitname Wlz-middelen voor hulpmiddelen (480 duizend euro) en een rijkskorting (oplopend naar 355 duizend euro in 2023) als gevolg van de uitname van de Wlz-middelen voor hulpmiddelen;
- Kosten die de Rijksoverheid gemeenten in rekening brengt voor uitvoeringskosten PGB van de Sociale Verzekeringsbank (225 duizend euro);
- Financiële consequenties van de nieuwe aanbesteding van hulpmiddelen. We schatten in dat de meerkosten ongeveer 350 duizend euro bedragen.
- De kosten van de Onafhankelijke cliëntondersteuning zijn opnieuw aanbesteed en leiden tot meerkosten van 81 duizend euro vanaf 2022.

Overige effecten samen leiden tot lagere kosten en verklaren het resterende verschil. Omdat we nog geen aantoonbare effecten van Corona zien, is hier in de opgave voor 2022 en verder geen rekening mee gehouden.

35. Financiering algemene voorzieningen die niet volledig vanuit het GON worden gefinancierd

Het gaat om vernieuwende bewonersinitiatieven met een preventieve werking, die een relatie hebben met de zorgkosten. Voor deze initiatieven (pareltjes) is geen structurele dekking. In 2017 heeft de raad besloten deze algemene voorzieningen buiten het GON-budget (Gebiedsondersteunend Netwerk) te houden en voor twee jaar incidenteel te dekken. Deze periode is onderzocht of deze voorzieningen vanaf 2021 geheel door het GON gedekt kunnen worden. Hieruit bleek dat maximaal 186 duizend euro van het totaal benodigde budget van 438 duizend euro binnen de GON doelstelling valt en dus door het GON gedekt kunnen worden. Vanuit het budget voor ondernemers challenge kan 100 duizend euro worden gedekt. De resterende 152 duizend euro stellen we vanaf 2022 beschikbaar voor het continueren van de Pareltjes.

36. Accommodatiebeleid

Om de voorzieningen in de Oosterparkwijk in lijn te brengen met de andere wijken in de stad, hebben we de wens de Siebe Jan Boumaschool te transformeren tot een wijkcentrum. Er wordt onderzocht welke extra middelen nodig zijn voor het beheer en onderhoud van deze nieuwe accommodatie. Vooral nog gaan we uit van een jaarlijks benodigd bedrag van 50 duizend euro.

In Ten Post komt een nieuw multifunctioneel centrum 'Huis van Ten Post'. Vanwege een toename van de jaarlijkse gemeentelijke belastingen en heffingen, verzekeringen en exploitatie welke gebaseerd zijn op een nieuw gebouw ontstaat een jaarlijks tekort in de exploitatie van 60 duizend euro.

37. Meerschappij Paterswolde

In de begroting 2020 is aangegeven dat we taakstellend willen besparen op het Meerschappij Paterswolde. De afgelopen periode is nader onderzocht of en hoe deze taakstellende bezuiniging van 100 duizend vorm gegeven kan worden. Er is gekeken naar de begroting van het Meerschappij en of een eventuele wijziging van de organisatievorm voordeel zou kunnen bieden. Daaruit is gebleken dat de opgelegde taakstellende bezuiniging niet haalbaar is. Er kan maximaal 25 duizend euro op de gemeentelijke bijdrage worden bespaard. We stellen 75 duizend euro vanaf 2022 beschikbaar voor het niet volledig kunnen realiseren van deze hervorming. Tevens hebben we gezamenlijk met gemeente Tynaarlo opdracht gegeven om een nader verkenning naar de voor- en nadelen uit te voeren van de huidige GR regeling en eventuele alternatieven.

38. Herontwikkeling Kardinging – huidig complex

We zijn gestart met het proces om het sportcentrum Kardinging te herontwikkelen. Gedurende het proces hebben zich tal van kansen voorgedaan om het hele gebied Kardinging een forse impuls te geven. We werken nu eerst een integrale gebiedsvisie uit. De consequentie hiervan is dat het tijdpad langer wordt en Kardinging tot uiterlijk 2029 in de huidige staat operationeel moet blijven. Dat kan maar vraagt wel extra preventief onderhoud én uitstel brengt ook risico's op uitval met zich mee. Het bestaande onderhoudsplan Kardinging is

geactualiseerd gericht op een 'sterfhuizenconstructie' in uiterlijk 2029. Op basis van onderzoeken zijn een aantal zaken uit het meerjarig onderhoudsplan gehaald en apart genomen. Deze zaken worden niet preventief vervangen, maar op het moment dat ze stuk gaan zal op dat moment afgewogen moeten worden of vervanging nog wenselijk is gezien de ontwikkelingen en resterende levensduur. Op dat moment moeten ook de financiële consequenties worden beoordeeld en volgt mogelijk een financiële claim. Actualisatie van het onderhoudsplan leidt tot een jaarlijks aanvullend benodigde storting in de onderhoudsvoorziening. In de periode 2021- 2023 leidt dit tot een tekort, vanaf 2024 is Kardinge afgeschreven en kan de vrijvallende kapitaallast tijdelijk ter dekking worden ingezet. Het tekort in de jaren 2021-2023 komt ten laste van de algemene middelen, in 2024 wordt het tekort van in totaal 574 duizend euro 'terugbetaald' aan de algemene middelen.

39. Actualisatie MJOP Vastgoed

De wijze waarop tot nu toe het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd aan het sportvastgoed is op de lange termijn niet houdbaar. Met de komst van de nieuwe gemeentelijke vastgoed organisatie maken we een professionaliseringsslag. Als we het Sportvastgoed ook professioneler willen onderhouden en in stand willen houden moeten we starten met een fundamenteel en integraal verbeterprogramma. Het programma bestaat uit twee onderdelen: we moeten voor alle 100 panden nieuwe MJOP's opstellen, de kosten daarvoor zijn 150 duizend euro en we moeten komen tot een organisatie en administratie die ons in staat stelt het sportvastgoed adequaat uit te voeren. Hiervoor hebben we externe deskundigheid nodig: kosten 150 duizend euro.

40. Co-investeringsfonds sportaccommodaties

Het co-investeringsfonds sportinfrastructuur biedt mogelijkheden om structureel investeringen te doen in sportaccommodaties. Nieuwe voeding van het structurele deel van het fonds is noodzakelijk om sportinvesteringen te kunnen blijven doen. Belangrijk aspect is dat bij deze investeringen sprake is van cofinanciering door de sportclubs. We stellen 200 duizend euro beschikbaar vanaf 2023.

41. Kardingie plankosten

We stellen een integrale gebiedsgerichte aanpak voor Kardinge op. De uitkomst en keuzes voor gebouw en gebied leggen we in 2022 ter besluitvorming voor. Aan plankosten is in 2022 incidenteel 300 duizend euro nodig.

42. Nulscenario Oosterpoort

Bij de besluitvorming over de 'nieuwe Oosterpoort' is aangegeven dat 'Ongeacht of we in de toekomst tot een nieuw muziekcentrum besluiten, we de Oosterpoort na 2027 als voorziening voor de stad willen behouden. Minimaal uitgangspunt hiervoor is het voortzetten van de huidige programmering, functionaliteit en bedrijfsvoering. Hieraan zijn kosten verbonden die we als stad altijd zullen moeten maken. We willen dit nulscenario inzichtelijk maken en als opgave betrekken bij de Begroting 2022.'

In de eerste fase van het vooronderzoek naar een nieuwe Oosterpoort (2018) is in beeld gebracht wat de kosten zijn voor renovatie van de Oosterpoort uitgaande van de huidige bedrijfsvoering en programmering. De uitkomsten van dit onderzoek zijn geactualiseerd en hanteren we als nulscenario. De stichtingskosten zijn berekend in een bandbreedte van 124 tot 160 miljoen euro. Ten opzichte van de huidige situatie leidt dit tot een jaarlijkse stijging van circa 6 tot 8,5 miljoen euro. In de uitkomsten is geen rekening gehouden met de negatieve gevolgen voor de marktpositie als gevolg van voortzetting in de huidige vorm in plaats van nieuwbouw. We stellen 6 miljoen euro vanaf 2025 structureel beschikbaar. Eenzelfde bedrag valt jaarlijks vanaf 2025 vrij tot op het moment van gereedkomen van het nieuwe muziekcentrum.

43. 350 jaar Groningen ontzet

De Koninklijke Vereniging voor Volksvermaken (KVVV) heeft de gemeente benaderd voor een bijdrage voor het 350 jarig bestaan van Gronings Ontzet in 2022. Vergelijkbaar met de bijdragen aan bijvoorbeeld 70 en 75 jaar bevrijding in respectievelijk 2015 en 2020, heeft KVV ons gevraagd hiervoor eenmalig 150 duizend euro beschikbaar te stellen.

44. Taakstelling evenementen niet volledig realiseerbaar

Bij de begroting 2020 is een bezuiniging op evenementen vastgesteld van in totaal 215 duizend euro. Hiervan is 166 duizend euro verwerkt in tarieven en de resterende 49 duizend euro is niet te realiseren. Het betreft de beoogde inkomsten van een extra kermis en huurinkomsten voor het beschikbaar stellen van de openbare ruimte (naast de Drafbaan) voor evenementen.

45. Personele capaciteit SPOT

Als gevolg van cao ontwikkelingen stijgen de personeelskosten bij de directie SPOT met minimaal 300 duizend euro vanaf 2022.

46. Martiniplaza

Met het MJOP1 (2014-2015) en MJOP2 (2017-202) is het achterstallig onderhoud bij Martiniplaza aangepakt, zodat veiligheid en continuïteit konden worden gegarandeerd. Voor het onderhoud naar de toekomst toe wordt een MJOP voor de periode 2021-2040 opgesteld. Hierover heeft de raad op 29 september een brief ontvangen. Een eerste indicatie duidt op een toenemende onderhoudsbehoefte. We stellen 130 duizend euro beschikbaar in 2022 oplopend tot 525 duizend euro in 2025.

47. Beschermd wonen

Op basis van de groei van cliënten beschermd wonen (BW) van de afgelopen jaren zouden de zorgkosten BW verder stijgen. In de beheersagenda hebben we maatregelen genomen om de kosten terug te dringen. In de meerjarenbegroting houden we er rekening mee dat de maatregelen uit de beheersagenda de groei van het aantal cliënten beperkt, waardoor de kosten niet zullen stijgen. We houden dus geen rekening met een aanvullend tekort. Bij BW zijn landelijke ontwikkelingen die invloed hebben op de Rijksbudgetten. Vanaf 1 januari 2021 staat de Wet langdurige zorg (Wlz) open voor ggz-cliënten met een blijvende behoefte aan intensieve zorg. Dit betekent dat bepaalde cliënten met een beschermd wonen indicatie in aanmerking komen voor een Wlz indicatie. De financiële effecten van de uitstroom, met ingang van 2021 zijn nog onduidelijk. Wij gaan er in de begroting 2022 vanuit dat het geen financiële effecten heeft. Ook de Rijksfinanciering wijzigt per 2022 door invoering objectief verdeelmodel in het gemeentefonds. Om dit model mogelijk te maken zijn er veel aanvullende maatregelen zoals de invoering van een woonplaatsbeginsel en hantering van ingroepaden bij de herverdeling. Het eerste beeld van het objectieve model laat geen nadeel of voordeel voor provincie Groningen zien. Echter door de Wlz uitname kan dit ook anders uitkomen. Gelet op onzekerheden bij het terugdringen van de groei van het aantal cliënten en de ontwikkeling van de Rijksbudgetten, hebben we een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd. In het meest negatieve scenario hebben de maatregelen uit de beheersagenda geen resultaat en zet de groei van het aantal cliënten door. Dit leidt tot een nadeel van 4,3 miljoen euro. In het meest positieve scenario hebben de maatregelen effect en is de groei van het aantal cliënten beperkt. Dit leidt tot een voordeel van bijna 1,5 miljoen euro. In de begroting hebben we de opgave meerjarig op p.m. gesteld.

48. Niet realiseren hervorming publieke dienstverlening

In de begroting is een structurele taakstelling ter hoogte van 180 duizend euro opgenomen voor verwachte efficiencyvoordelen als gevolg van hervormingen in de publieke dienstverlening. De taakstelling blijkt in ieder geval voor 2022 niet te realiseren. We onderzoeken de mogelijkheden om de taakstelling vanaf 2023 wel te realiseren. Vooralsnog is de opgave daarom voor de jaren 2023 en verder op p.m. gezet.

49. Generatiepact

Het Generatiepact 2019 van de gemeente Groningen is een regeling waarbij medewerkers van 60 jaar en ouder een stapje terug kunnen doen, zodat er ruimte komt om jonge medewerkers aan te trekken. Op basis van uitgangspunten en aannames zijn eerder middelen beschikbaar gesteld om dit generatiepact te dekken. Mede omdat het generatiepact voor schaal 8 en hoger niet opnieuw is verlengd is een soort "laatste kans-effect"

ontstaan en is de deelname groter geworden dan vooraf verondersteld. Dit leidt zeven jaar lang tot hogere lasten van 295 duizend euro in 2022 oplopend tot 365 duizend euro in 2023 waarna het afloopt tot 285 duizend euro in 2025, waarbij rekening is gehouden met het niet meer invullen van drie stadstalent-plekken.

50. Financiering gebiedsteaminzet

Bij de begroting 2019 is een structureel bedrag van 1,257 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de uitvoering van gebiedsgericht werken. Ter dekking van deze extra middelen is een ingroeitaakstelling in de begroting opgevoerd. Vanaf 2021 moet de dekking komen uit verschillende bestaande programmaonderdelen. Deze taakstelling blijkt niet volledig te realiseren. We stellen 260 duizend euro beschikbaar vanaf 2022.

51. Niet realiseren hervorming subsidies

Bij de begroting 2020 hebben we een structurele bezuinigingstaakstelling opgenomen van 500 duizend euro vanaf 2022 die betrekking heeft op het binnenhalen van (Europese) subsidies. Deze taakstelling kan alleen gerealiseerd worden indien met aanvullende subsidiemiddelen gemeentelijke middelen vrijgespeeld kunnen worden. Dit blijkt in de praktijk niet mogelijk omdat (Europese) subsidies vaak voor nieuwe specifieke ontwikkelingen zijn en de regels die horen bij subsidies het niet toestaan reguliere in de begroting opgenomen kosten ten laste te brengen van deze subsidies.

52. Niet realiseren hervormingen

In voorgaande begrotingen zijn hervormingsmaatregelen vastgesteld waarvan geconstateerd wordt dat deze niet/ zeer moeilijk te realiseren zijn. Het betreft de volgende hervormingen:

Hervormingen (bedragen x 1.000 euro)	2022	2023	2024	2025	2026
1. Beleidsharmonisatie	400	400	400	400	400
2. Herstructurering medezeggenschap	245	245	245	245	245
3. Maatschappelijke begeleiding statushouders	30	30	30	30	30
4. Afweging samenwerkingen, deelname regelingen en akkoorden	600	600	600	600	600
	1.275	1.275	1.275	1.275	1.275

Ad 1. Beleidsharmonisatie

Harmoniseren van beleid binnen de gemeente Groningen door de herindeling moest vanaf 2021 leiden tot een besparing van 500 duizend euro. Op dit moment is alle beleid geharmoniseerd en dat heeft geleid tot een besparing van 100 duizend euro: 400 duizend euro wordt niet gerealiseerd.

Ad 2. Herstructurering medezeggenschap

Als gevolg de discussie over concernsturing en de herstructurering van de medezeggenschap heeft er overleg plaatsgevonden tussen de gemeentesecretaris en de OR. De uitkomst is dat de medezeggenschap (centraal en per directie) op dezelfde wijze blijft plaatsvinden zodat de bezuiniging van 245 duizend euro structureel niet kan worden gerealiseerd.

Ad 3. Maatschappelijke begeleiding statushouders

Er is een bezuiniging opgenomen van 10% op het budget voor maatschappelijke begeleiding van vergunninghouders (30 duizend euro per jaar). Het gevolg is dat we dan geen maatschappelijke begeleiding meer kunnen bieden aan niet inburgering-plichtige vergunninghouders.

Ad 4. Afweging samenwerkingen, deelname regelingen en akkoorden Vanwege de financiële positie van de Veiligheidsregio en het moeilijk realiseren van bezuinigingen als één van deelnemers van een gemeenschappelijke regeling is de bezuiniging op de Veiligheidsregio ad 500 duizend euro en de 100 duizend euro voor anders organiseren van samenwerkingen niet te realiseren.

53. Organisatie Programma Wijkvernieuwing / Gebiedsgericht werken

Sinds een aantal jaren werken we in Groningen weer aan de vernieuwing van bestaande wijken. Tot en met 2022 is hiervoor jaarlijks incidenteel 4 miljoen euro ter beschikking gesteld en is structureel 700 duizend euro ter beschikking gesteld voor dekking van kapitaallasten van investeringen die we in de wijken doen. Met het afsluiten van de Regiodeal en afspraken in het kader van het NPG doen zich kansen voor om deze aanpak te verbreden. Om dit verder uit te werken willen we een Programma Wijkvernieuwing en Gebiedsgericht Werken vorm gaan geven. Inschatting van kosten hebben betrekking op een programmamanager en -secretaris, ondersteuning in de vorm van een planeconoom/ controller, onderzoekskosten en communicatiemiddelen. De kosten hiervan worden vooralsnog geschat op jaarlijks 450 duizend euro.

54. Uitstel reclamebelasting

Wij brengen het gebruik van schaarse openbare ruimte meer in rekening. Daarom voeren we een reclamebelasting in (hervorming 30, begroting 2021). De extra opbrengsten zijn naar verwachting jaarlijks 150 duizend euro vanaf 2022. We stellen de uitvoering een jaar uit vanwege de gevolgen van corona voor lokale ondernemers.

55. ICT reservering

Ten behoeve van de afronding van het outsourcingprogramma en het op orde krijgen en houden van een kwalitatieve ICT omgeving – waarin we zelf voldoende in control zijn - ter ondersteuning van onze processen onderkennen we dat we in 2022 en verder additionele middelen vrij moeten maken. Hiervoor reserveren we 1,85 miljoen euro in 2022, 875 duizend euro in 2023 en 1,35 miljoen euro vanaf 2024.

56. Digitale dienstverlening

Vervangingsinvesteringen zijn investeringen die gedaan worden om de effecten van (economische) veroudering op te vangen. Om in de toekomst voorbereid te zijn op een vervanging van het digitale dienstverleningsplatform en niet ad hoc naar financiering te hoeven zoeken, is een structureel bedrag nodig van 300 duizend euro vanaf 2023.

57. ICT-faciliteiten

Als gevolg van de Corona crisis zien we een aanzienlijke stijging van de uitgifte van ICT middelen. Denk aan extra laptops, beeldschermen voor thuis en tablets. Deze worden nu – naast de al beschikbare middelen – extra ingezet om vooral thuis effectief te kunnen werken. Het ligt in de rede, dat het gebruik van mobile devices en dan meer in het bijzonder van de laptop, maar ook van vergadervoorzieningen op de werkplek en in vergaderruimtes de norm gaat worden. Deze lijn is al ingezet, maar zal de komende jaren alleen maar worden doorgezet. Al met al betekent dit een flinke toename van ICT randvoorwaardelijke zaken met de daarbij behorende noodzakelijk structurele dekking van 300 duizend euro.

58. Uitvoering motie schoonmaak

Nu uw raad tot inbesteden van de schoonmaak heeft besloten bereiden we ons voor op het in dienst nemen van de schoonmakers per 1 november 2023, na afloop van een korte aanbesteding voor een periode van 2 jaar. De structurele lasten van het in dienst nemen van de schoonmakers per november 2023 zijn 117 duizend euro in 2023, 700 duizend euro in 2024 oplopend tot 764 duizend euro structureel vanaf 2025.

59. Niet realiseren verhogen dekkingsgraad tarieven

De bedoeling van deze taakstelling in de begroting 2019 was om daar waar mogelijk tarieven die nog niet kostendekkend zijn op te hogen en daarmee de dekkingsgraad op te hogen. Hiervoor komt nog een beperkt aantal tarieven in aanmerking. De gevolgen van de verhoging van deze tarieven (onder andere terrasvergunning, kaartje Schouwburg) is dat inwoners en ondernemers in de gemeente Groningen veel meer kwijt zijn voor de producten die zij van de gemeente afnemen. Omdat de realisatie in de praktijk vrijwel onmogelijk is vervalt de taakstelling van 380 duizend.

Hervormingen 2022-2025

Voor de begroting 2022-2025 hebben wij aanvullende bezuinigingsmaatregelen en hervormingen in beeld gebracht. De verdeling van de maatregelen 2022-2025 is in onderstaande tabel opgenomen. Vervolgens is per dekkingsbron een toelichting gegeven.

Hervormingen	Deel-programma	I/S	2022	2023	2024	2025
1. Bovenwijkse voorzieningen Meerstad	1.1	I	900			
2. Vrijval kapitaallasten SO	1.1	I	400			
3. Verhoging leges Titel 3, Legesverordening	divers	S	131	160	189	189
4. Meeropbrengst Parkeerbedrijf	1.2	I	1.250			
5. Vrijval gereserveerde middelen ARZ	2.1	I	323			
6. Inzet activeringsmiddelen t.b.v. oplopende onderhoudskosten openbare ruimte door veranderde instroom mensen met afstand tot de arbeidsmarkt	3.1	S	300	720	1.010	1.330
7. Aanvulling taakstelling maatregelen Jeugdzorg	3.3	S		3.000	2.700	2.300
8. Extra opbrengst subsidies	4.2	I	500	500		
9. Aanvulling rijksmiddelen uitvoering Jeugdzorg	4.3	S	17.400	10.500	9.600	8.600
10. BTW in legesvergunningen		I	607			
			21.811	14.880	13.499	12.419

1. Bovenwijkse voorzieningen Meerstad

We hielden voor 900 duizend rekening met kapitaallasten van bovenwijkse voorzieningen Meerstad. Dit blijkt in 2022 niet nodig te zijn. Daardoor kan er 900 duizend euro vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

2. Vrijval kapitaallasten SO

We houden rekening met een vrijval van kapitaallasten van 400 duizend euro doordat projecten later in uitvoering worden genomen.

3. Verhoging leges Titel 3 Legesverordening

We streven naar 100% kostendekkendheid van onze leges. We constateren dat de leges verhoogd moeten worden in Titel 3 van de Legesverordening om aan dit uitgangspunt te voldoen. De horecaondernemers zijn zwaar getroffen door de gevolgen van de COVID-beperkingen. Daarom worden de leges voor horeca- en terrasvergunningen in drie stappen verhoogd tot een kostendekkendheid van 100%. De leges voor de seksbedrijven en vergunningen huisvestingswet brengen we met ingang van 2022 op een kostendekkendheid van 100%. De opbrengst bedraagt 131 duizend euro in 2022 en loopt op tot 189 duizend euro vanaf 2024.

4. Meeropbrengst Parkeerbedrijf

We verwachten in 2022 een incidentele meeropbrengst van 1,25 miljoen bij het Parkeerbedrijf. Dit voordeel ontstaat door de lage rentestanden en tariefffecten.

5. Vrijval gereserveerde middelen ARZ (Aanpak Ring Zuid)

De gereserveerde middelen voor het verleggen van kabels en leidingen voor de Aanpak Ring Zuid in de algemene bestemmingsreserve kunnen vrijvallen ten gunste van de algemene middelen omdat de betreffende kosten ten laste van de riolering kunnen worden gebracht. Er ligt een relatie met de opgave ARZ (intensivering 12) waarbij de extra toetscapaciteit voor ontwerp en uitvoering van werkzaamheden aan de Zuidelijke Ringweg in 2022 t/m 2024 wordt gedekt met een onttrekking uit de algemene

bestemmingsreserve.

6. Inzet activeringsmiddelen t.b.v. oplopende onderhoudskosten openbare ruimte door veranderde instroom mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

We zetten de eerder beschikbaar gestelde intensiveringsmiddelen voor activering anders in. Deze middelen zullen we inzetten voor de oplopende onderhoudskosten voor beheer en onderhoud openbare ruimte door veranderende instroom van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt (zie Intensivering 16).

7. Aanvulling taakstelling maatregelen jeugdzorg

Aanvullend op de maatregelen die de gemeente Groningen al heeft getroffen om de kosten van de jeugdzorg omlaag te brengen, zien wij mogelijkheden in de door de arbitragecommissie voorgestelde maatregelen om de kosten van jeugdzorg verder te verlagen. Daarom is een aanvullende taakstelling opgenomen van 3,0 miljoen euro in 2023, 2,7 miljoen euro in 2024 en 2,3 miljoen euro in 2025.

8. Extra opbrengst subsidies

Eerder is al in de begroting rekening gehouden met incidentele opbrengsten uit subsidies van de EU of het Rijk. We verhogen onze verwachting van de extra opbrengsten uit subsidies met 500 duizend euro in 2022 en 2023. Bij de intensiveringen (51) is de extra opbrengst van 500 duizend euro structureel vanaf 2022 vervallen, omdat we geen mogelijkheden zien voor een structurele invulling van deze taakstelling.

9. Aanvullen rijksmiddelen uitvoering jeugdzorg

Op 3 juni 2021 heeft het kabinet besloten om gemeenten in 2022 1,314 miljard euro extra budget te verstrekken ten behoeve van de uitvoering van de jeugdwet. Dit extra budget is het resultaat van een jarenlang traject van onderzoeken naar de tekorten op de jeugdhulp, gesprekken tussen VNG en Rijk hierover en de uiteindelijke uitspraak van een arbitragecommissie over de structurele financiering van de jeugdzorg. Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de jaren na 2022. Het aandeel van de gemeente Groningen in het totale budget 2022 is 17,4 miljoen euro. Aan de afspraak over het extra budget is gekoppeld dat er een hervormingsagenda tussen Rijk, VNG en andere betrokken partijen moet komen, waarin maatregelen zijn opgenomen om de kosten van jeugdzorg omlaag te brengen. De arbitragecommissie heeft hierover uitspraken gedaan. De verwachting is dat daardoor het jaarlijkse extra budget voor de jaren na 2022 stapsgewijs omlaag zal gaan. Het Rijk heeft voor de jaren vanaf 2023 indicatieve budgetten afgegeven. Vanuit behoedzaamheid en in het licht van de afspraken rond de hervormingsagenda dat gemeenten ook zelf kostenbesparende maatregelen kunnen nemen, is tussen Rijk, gemeenten en provincies (als toezichthouder) afgesproken dat gemeenten maximaal 75% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling van deze jaarlijkse budgetten zouden krijgen, mogen opnemen in de begroting. Voor de gemeente Groningen gaat het om de volgende bedragen: 2023: 10,5 miljoen euro, 2024: 9,6 miljoen euro en 2025: 8,6 miljoen euro.

10. BTW in legesvergunningen

Het is mogelijk om (net als afgelopen jaar) bij de leges omgevingsvergunningen aan de lastenkant de compensabele btw mee te nemen en dit door te berekenen in de legestarieven. We ramen een incidentele opbrengst in 2022 omdat de toerekenbare btw kan fluctueren. De incidentele opbrengst voor 2022 bedraagt 607 duizend euro.